Lausunto
5.11.2014

Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta
Student Union of the University of Jyväskylä

JYYn lausunto yliopistolle hallituksen esityksestä yliopistolain ja ammattikorkeakoululain muuttamiseksi

Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta ei kannata yliopisto- ja ammattikorkeakoululakien muuttamista siten, että EU/ETA-maiden ulkopuolisilta opiskelijoilta perittäisiin lukukausimaksuja. Koulutuksen maksuttomuus on arvo- ja periaatekysymys ja JYY kannattaa ehdottomasti koulutuksen maksuttomuutta yksilölle. JYY katsoo, että myös ulkomaisille opiskelijoille pitää taata mahdollisuus opiskella lahjakkuutensa eikä maksukykynsä mukaan. Tämän periaatteellisen vastustuksen lisäksi JYY näkee, että esitys haittaa huomattavasti yliopistomme toimintaa. Ulkomaisten opiskelijoiden määrää ei todellakaan tule suitsia lukukausimaksuilla, kun tälläkään hetkellä ulkomaisten opiskelijoiden määrät eivät uhkaa suomalaisten opiskelijoiden pääsyä korkeakouluihin.

Sekä hallituksen esityksessä että useissa lähteissä kerrotaan, että lukukausimaksut ovat vähentäneet EU/ETA-maiden ulkopuolelta tulleiden opiskelijoiden määrää ja vähintään väliaikaisesti kaikkien ulkomaisten opiskelijoiden määrää. JYY katsoo, että lukukausimaksujen käyttöönotto vahingoittaisi erityisesti JY:n kaltaista maailman mittakaavassa syrjässä sijaitsevaa yliopistoa. Lukukausimaksut olisivat myös täysin vastoin yliopistomme strategiaa, jonka perusteella kansainvälistymisen esteitä pyritään poistamaan eikä lisäämään. Kotikansainvälistyminen vähentyisi, mikäli opiskelijamäärät tippuisivat. Yliopistomme joutuisi mitä todennäköisemmin karsimaan kansainvälisiä maisteriohjelmiaan tippuvien hakijamäärien ja huomattavasti kasvavien mainostus- ja stipendikulujen vuoksi. Kokonaisuuden kannalta se olisi opiskelijoille ja yliopistolle selvä tappio. Yliopistomme häviäisi myös yliopistojen rahoitusmallin kautta, jos kv-opiskelijoiden tekemät tutkinnot vähenisivät.

Hallituksen esityksen perusteluosassa kerrotaan, että lukukausimaksukokeilu epäonnistui ja koettiin hankalana sekä byrokratiaa ja kuluja lisäävänä. JYY ei voi kannattaa lakimuutosta, joka lisäisi kustannuksia ja työtä hallinnon tasolle yliopistossa. Lisääntyneet kulut ja tulevat tuotot olisivat nollasummapeliä, jonka seurauksena koulutusohjelmat joka tapauksessa kärsivät. Jo tällä hetkellä ulkomaisten opiskelijoiden todistusten oikeellisuuden tarkastaminen on hyvin hankalaa ja kansainvälisten palveluidemme resursseja tulisi kasvattaa huomattavasti, jos siellä jouduttaisiin tarkastamaan hakijoiden oikeutta koulutukseen. Myös ostettuna tämä palvelu lisäisi kuluja.

Lain perusteluissa mainitaan, että korkeakoulut ovat kokeneet tilauskoulutukseen liittyvän lainsäädännön ongelmallisena. Yliopistomme tekee jo menestyksekkäästi koulutusvientiä omistamansa osakeyhtiön kautta. EduCluster on pystynyt tekemään työtään nykyisen lainsäädännön piirissä. JYY näkee, että tilauskoulutuksen ongelmat liittyvät enemmän yliopistojen osaamiseen koulutuksen myynnissä kuin itse lain sisältöön.

Pitkällä aikavälillä lukukausimaksutuotot ovat muualla maailmassa vähentäneet korkeakoulujen valtiolta saamaa rahoitusta, vaikka esityksen perusteluissa vakuutetaan, ettei niin tule tapahtumaan. JYY pitää erityisen huonona ehdotusta käyttää kehitysyhteistyövaroja opiskelijoiden tukemiseen lukukausimaksuissa. On täysin vastoin kehitysyhteistyön tarkoitusta käyttää niitä varoja suomalaisten koulutuksenjärjestäjien rahoittamiseen.

Kansainvälinen keskustelu on kääntymässä hyvin kriittiseksi lukukausimaksuja kohtaan. Saksassa lukukausimaksuista ollaan luopumassa, muiden pohjoismaiden esimerkit eivät ole rohkaisevia ja monissa muissa länsimaissa lukukausimaksuja kritisoidaan erittäin voimakkaasti. Koulutuksen tulevaisuus on avoimissa ympäristöissä ja kansainvälisessä liikkuvuudessa, eikä JYY voi kannattaa lakimuutoksia, jotka jättäisivät Suomen ulkopuolelle globaalista akatemian kehityksestä.

Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta

Jenna Anttonen
Hallituksen puheenjohtaja

Minna Oinas
Pääsihteeri

Lisätietoja:

Susanna Koistinen
Korkeakoulupoliittinen sihteeri
koposihteeri@jyy.fi
0503301025